Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

EU:n biodiversiteettistrategia – Luonto takaisin osaksi elämäämme

Eduskunnan ympäristövaliokunnan kuuleminen 9.9.2020

Olli Ojala
Erityisasiantuntija, ympäristöministeriö

Prosessi

- Euroopan komissio antoi 20.5.2020 tiedonannon ’Vuoteen 2030 ulottuva EU:n biodiversiteettistrategia – Luonto takaisin osaksi elämäämme’ (COM/2020/380)
- Tiedonanto toimeenpanee Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa (European Green Deal)
- Maataloutta koskeva Pellolta pöytään –strategia (COM/2020/381) julkaistiin samaan aikaan biodiversiteettistrategian kanssa
- Valtioneuvosto lähetti eduskunnalle e-kirjeen EU:n biodiversiteettistrategiasta 29.6.2020
- Ympäristöneuvoston on määrä tehdä päätelmät EU:n biodiversiteettistrategiasta 23.10.2020

Strategian sisältö

- Strategialla pyritään varmistamaan, että Euroopan luonnon monimuotoisuus on alkanut toipua vuoteen 2030 mennessä
- Strategia tukee YK:n kestävän kehityksen tavoiteohjelmaa (Agenda 2030) ja auttaa saavuttamaan Pariisin ilmastosopimuksen mukaiset tavoitteet
- EU pyrkii kunnianhimoisella strategialla ja toimillaan näyttämään esimerkkiä kansainvälisesti
- Tavoitteena on sopia käänteentekevästä vuoden 2020 jälkeiseen aikaan tähtäävästä maailmanlaajuisesta kehyksestä luonnon monimuotoisuuden suojelemiseksi ’biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen’ 15. osapuolikokouksessa (CBD COP 15)

Strategian sisältö

- Yhteiset luonnon monimuotoisuutta koskevat tavoitteet tärkeimmille politiikan osa-alueille
- Rahoitusta ohjataan EU:n ohjelmien kautta luonnon monimuotoisuuden suojeluun
- Strategian toteuttamiseen arvioidaan tarvittavan 20 miljardia euroa vuodessa
- EU:n ilmastotoimiin varatusta budjetista on tarkoitus ohjata luonnon monimuotoisuuden suojeluun ja luontopohjaisten ratkaisujen käyttöönottoon
  - Luonnon ekosysteemien ennallistaminen on ilmaston kannalta hyödyllistä
- EU:n tasolla sovittujen tavoitteiden on määrä näkyä eri politiikkasektorien kansallisissa ohjelmissa

Strategian toimenpidekokonaisuudet

Luonnonsuojelu

Ennallistaminen

Muutoksen mahdollistavat tekijät

Kansainvälinen biodiversiteettipolitiikka

Strategian keskeiset toimet

- Luonnon monimuotoisuuden suojelu
  - Lakisääteinen suojelu 30 % maa- ja merielinympäristöissä, josta 10 % tiukan suojelun alaa (2020)
  - EU:n luonnontilaiset ja vanhat metsät: määrittely, kartoitus, seuranta ja tiukka suojelu
- Elinympäristöjen ekologisen tilan parantaminen
  - Ehdotus ja vaikutusten arvio laillisesti sitovista ennallistamistavoitteista ja vaikutusten arvio (2021)
  - Luonto- ja lintudirektiivi: ei heikennystä 2030 jälkeen, selkeä paraneva kehitys 30 % (ohjeet 2020)
  - Maatalouselinympäristöt: torjunta-aineet/pölyttäjät, 10 % luonnon monimuotoisuudelle tärkeitä maisemapiirteitä, 25 % LUOMU, geenivarat
  - Metsät: EU:n metsästrategia (2021) ja Closer-to-Nature-Forestry (2021)
- Rakenteellisen muutoksen mahdollistaminen
  - Strategian toimeenpanon seuranta, lainsäädännön toimeenpano, rahoitus, arvottaminen, tutkimus
- Kunnianhimoinen kansainvälinen biodiversiteettipolitiikka

Strategian aikataulu

- Erityisesti vuosina 2020 ja 2021 komission ohjeita, ehdotuksia, toimenpidesuunnitelmia ja arviointeja
- 2023 arvio biodiversiteetin uuden hallinnointitavan toimivuudesta ja laillisesti sitovan hallinnointitavan tarpeesta
- 2024 mennessä arvio suojelualueisiin liittyvien tavoitteiden saavuttamisesta ja täydentävien toimenpiteiden tarpeesta

Valtioneuvoston kanta 1/2

- Suomi pitää komission esitystä biodiversiteettistrategiasta kunnianhimoisena ja kokonaisvaltaisena strategiana, jolla voidaan saada aikaa merkittäviä parannuksia luonnon monimuotoisuuden tilaan.
- Tärkeimmät ehdotukset ovat suojeltujen alueiden verkon laajentaminen sekä kunnianhimoisen EU:n luonnon ennallistamisohjelman kehittäminen
- Suomi pitää tärkeänä, että kaikki EU:n politiikat edistävät Euroopan luontopääoman säilyttämistä ja ennallistamista ottaen huomioon pitkän tähtäimen kokonaiskestävyyden.
- Toimeenpanon lähtökohtana tulee olla olemassa olevan lainsäädännön tehokas täytäntöönpano, joka edellyttää näiden sisällyttämistä osaksi kaikkia politiikkasektoreita kuten metsäpolitiikka, maankäyttö ja rakentaminen sekä EU:n yhteinen maatalous-, energia- ja kalastuspolitiikka.

Valtioneuvoston kanta 2/2

- Vaikuttavuutta voidaan lisätä edistämällä ilmasto-, vesi-, maaperä sekä biodiversiteettipolitiikan synergiahyötyjä erityisesti maatalous- ja metsä- sekä rakentamisen ja maankäytön politiikan toimenpanossa.
- Suomi pitää tärkeänä, että EU toimii globaalina edelläkävijänä biodiversiteettipolitiikassa.

Olli Ojala
erityisasiantuntija, ympäristöministeriö
puh. 050 470 0907
olli.ojala@ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment